

BENEGO UITVRAAG DUURZAAM TOERISME

Initiatief ten behoeve van toerisme in de grensstreek

Informatie

We vroegen de lid-gemeenten of er in hun gemeenten ideeën, initiatieven of plannen zijn die kunnen opgenomen worden in een Interreg-project dat kadert in deze doelstelling.

Vervolgens brachten we de voorstellen samen en bekijken we de mogelijkheden tot verdere samenwerkingen. Eventueel bespreken met een Interreg-projectadviseur of ze kans maken en welke stappen er verder gezet moeten worden om ze voor indiening klaar te maken. Enkele elementen die van belang zijn in dit kader:

Voor wie?

- Per project: Subsidie wordt afgeven aan een project (doorlooptijd 3 jaar)
- Doelgroep: MKB, kennisinstellingen, overheden, K&I's, stichtingen, intermediaire organisaties etc.
- Vereiste: minimaal 1 Nederlandse en 1 Vlaamse projectpartner
- Besluitvorming: door Comité van Toezicht, samengesteld uit gedeputeerden, lidstaten en koepelorganisaties

Eerstvolgende oproep

- Oproep 4: Verwacht van eind 2024 t/m medio maart 2025
- Startdatum project: 1e kwartaal 2026
- Budget: Indicatief: ongeveer 5,5 miljoen
- Steunpercentage: maximaal 50%

Kenmerken subsidieerbare projecten

- Prioritaire inzet op het buitengebied
- Voorkeur aan investeringen met lokale verankering (locatie niet alleen voor toeristen, maar ook voor lokale sociaal-culturele activiteiten)
- Zowel harde investeringen als zachte interventies
- Burgers hun eigen grensstreek verder laten verkennen
- Toerisme-aanbod houdt rekening met people, planet en profit
- Grensoverschrijdende identiteit

Aanbod dienstverlening Interreg Projectadviseur

- Vorming projectidee (aansluiting bij beleidsdoelstelling)
- Partnersearch
- Tekst en uitleg bij regelgeving en procedures
- Feedback op projectdossier

Opvolging

Er zijn een aantal concrete projectideeën ingediend, het is aan de gemeenten om te kijken of zij koppelkansen zien. Als dat zo is, dan zal BENEGO samen met de deelnemers de verdere mogelijkheden exploreren; BENEGO werkt hierin faciliterend, vanwege haar beperkte capaciteit. Dit betekent effectief dat BENEGO een werkgroep kan begeleiden en de verbinding met Interreg kan leggen, uiteindelijk is het aan de ambtelijke collega's van eventueel deelnemende om een

gezamenlijk initiatief verder te dragen.

Resultaat uitvraag

Algemeen

Over het algemeen kan er wel gesteld worden dat alle BENEKO-gemeenten open staan voor een (extra) grensoverstijgend toeristisch-project. De gemeenten Hilvarenbeek, Breda, Essen en Turnhout en VVV Essen hebben dit concreet benoemd in hun reactie, andere gemeenten gaven dit aan tijdens samenkomsten (Themabijeenkomst Toerisme 27 maart jl. & Ambtelijke Klankbordgroep 30 mei jl.). Geconcludeerd kan worden dat er een breed draagvlak is voor samenwerking.

Uitgelichte reacties op uitvraag

1. Woensdrecht/Bergen op Zoom/Grenspark Kalmthoutse Heide

Er zijn – oriënterende - ambtelijke gesprekken gevoerd tussen deze partijen om te bekijken of er mogelijkheden/kansen zijn tot verdere samenwerking. Op dit moment is er geen concreet resultaat. Wanneer zaken concreter worden, zullen de andere (mogelijke) stakeholders zeker uitgenodigd dan wel betrokken worden.

2. Essen: VVV & gemeente: College Peloton

De uitbouw van een wielervedingscentrum in de oude gebouwen van het klooster Redemptoristen in Essen, waar trouwens momenteel, in afwachting van de renovatie van De Vroente, het secretariaat van het Grenspark is, lijkt kansrijk. Het essentiële hiervan is dat de wielergemeenten aan de grens aanhaken. Er is dus mogelijkheid tot samenwerking met de buurgemeenten van Essen: Woensdrecht, Roosendaal, Rucphen, Zundert en Kalmthout.

Dit initiatief spitst zich toe op:

- het recreatieve fietsen rondom het Grenspark, zowel toeristisch fietsen, als mountainbike;
- de sterke verbondenheid in de streek over de grens heen met wedstrijd fietsen zowel op de weg, als in het veld.

Het Kempens Landschap en de gemeente Essen, momenteel samen eigenaar van de kloostergebouwen, hebben dit project, geselecteerd uit ingediende voorstellen voor de herbestemming van de gebouwen. Het ontwerp- en projectbureau dat het voorstel geformuleerd heeft, is dit nu verder aan het concretiseren.

In de nasleep van het overleg dat plaats heeft gevonden met Essen ontpopte zich tevens als mogelijke initiatieven:

- Bij de herbestemming van de kloostergebouwen zou de toren kunnen uitgebouwd worden tot een toeristisch uitzichtpunt over het Grenspark. (Dit kan ook meegenomen worden in het eventueel wielerverproject).
- Een wandel- en fietsroute door de drie Belgische grensbuilen van Bergen op Zoom/Woensdrecht naar Hilvarenbeek, met daarbij eventueel inschakeling van LandArt.

- Een museum voor de vele kunstschilders die geïnspireerd werden en worden door de heide. De Veluwe heeft Kröller-Müller. Waarom zouden we niet iets gelijkaardigs kunnen ontwikkelen?

3. Turnhout/Breda

De grensgemeenten Turnhout en Breda, verbonden door de rivier de Mark, hebben bestuurlijk overleg gehad over mogelijke samenwerking. Daaruit zijn twee projectideeën naar voren geschoven.

Projectidee 1

Turnhout – Breda: ‘grensoverschrijdend duurzame meerdaagse natuurrecreatie’

Turnhout en Breda zijn in vogelvlucht verbonden door een reeks uitgestrekte natuurgebieden – die meer en minder bekend zijn bij het grote publiek. Turnhout en Breda hebben ook een fysieke verbinding via de Mark, die ontspringt in het Turnhouts Vennengebied en zich de weg naar rivier baant tot in Breda. Deze connectie kan verder geëxploiteerd worden op toeristisch-economisch vlak.

Turnhout en Breda willen dan ook inzetten op een duurzame, grensoverschrijdende natuurrecreatie waar ook andere gemeenten en partijen in het grensgebied kunnen betrokken worden.

Qua investeringen kan dit mogelijk gaan over:

- Investeringen in communicatie en marketing
- Investeringen in het realiseren van fysieke missing links om de Mark beleefbaar te maken
- Investeringen in betekenisvolle plekken onderweg, met voor Turnhout bv de Klein Engelandhoeve als startpunt voor wandelingen in het Turnhouts Vennengebied
- ...

Projectidee 2: Duurzaamheid en korte keten uitdragen via fysieke hubs

Turnhout heeft sinds 2014 een Stadsboerderij die in het teken staat van klimaat, duurzaamheid en korte keten. In de boerderij zijn diverse verenigingen en ondernemers ondergebracht die gezamenlijk een missie uitdragen.

De site heeft een bovenlokale uitstraling meer speelt ook een belangrijke socio-culturele rol voor de lokale gemeenschap en de omliggende buurt. De Stadsboerderij maakte deel uit van het INTERREG NWE dossier Pure Hubs waarbij verbinding werd gelegd met soortelijke projecten in Nederland, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. De reconnectie met dit netwerk en de verdere uitbouw van ervaringsuitwisseling kan opnieuw een katalysator zijn voor deze site in het bereiken van de doelstellingen.

4. Zundert

Projectidee 1: De Liberation route – het spoor van de Timberwolves – wordt ontwikkeld en gaat door gemeenten Zundert, Rucphen, Etten-Leur, Halderberge en Moerdijk

De Liberation Route Europe verbindt mensen, plekken en evenementen om zo het einde van de bezetting tijdens de Tweede Wereldoorlog en de bevrijding van Europa te vieren. Bovendien reflecteert de route op de consequenties en de geschiedenis van de oorlog via een multinationalaal en multi-perspectief. De Amerikaanse opmars in Nederland, vanuit Antwerpen naar Moerdijk en verder is nog niet opgenomen in de Liberation Route, hoewel in Achtmaal wel een luisterpaal van de Liberation Route is geplaatst. Het gaat om de route die o.a. de Timberwolves hebben gevolgd om Nederland te bevrijden.

- Het initiatief wordt opgepakt door: Gemeenten Etten-Leur, Halderberge, Rucphen, Moerdijk en Zundert i.s.m. Liberation Route
- Start project is oktober 2024
- Mogelijkheid voor Vlaamse gemeenten om aan te sluiten, Timberwolves kwamen ook in Wuustwezel en Loenhout

Projectidee 2: Napoleonroute – Route Imperial N2

In de regio Baronie wordt gekeken of er invulling gegeven kan worden aan een toeristische route over Napoleon en Route Imperial.

De Napoleon route ‘La Route impériale 2’ is de oudste (1810) en belangrijkste weg waarover reizigers, militairen, handelaren en anderen zich tussen Parijs en Amsterdam konden verplaatsten. Tot op de dag van vandaag is deze Napoleonsweg zowel in het straatbeeld als in de sociale en economische ontwikkelingen van de afgelopen eeuwen goed terug te zien.

In 2019 organiseerde Zundert een kick-off om te onderzoeken of we iets kunnen doen met dit erfgoed.

- Initiatief/samenwerkingspartners: Landstad de Baronie, gemeenten Breda, Oosterhout, Etten-Leur en Zundert, Avans, lokale organisaties
- Start project: oktober 2024
- Mogelijkheid voor Vlaamse gemeenten om aan te sluiten: de route loopt ook door Antwerpen, Schoten en Wuustwezel